

Forslag	A 2052/UKK
Fremlagt af	Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden
Behandles af	Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden

A 2052/UKK Udvalgsforslag om en styrket indsats for at øge udveksling af studerende mellem uddannelsesinstitutioner og uddannelsesaktører i Norden

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at styrke indsatsen for at øge udveksling af studerende mellem uddannelsesinstitutioner og uddannelsesaktører i Norden, blandt andet gennem øget information, vejledning og service til studerende

Baggrund

Det nordiske uddannelsessamarbejde bygger på en lang tradition for mobilitet, fælles værdier og ønsket om at gøre Norden til verdens mest integrerede region. Mulighederne for at studere på tværs af de nordiske lande giver studerende adgang til nye faglige miljøer, styrker den gensidige kultur- og sprogforståelse og bidrager til et stærkere nordisk arbejdsmarked og fælles nordisk identitet.

Der findes allerede i dag flere etablerede ordninger, som understøtter nordisk studenterudveksling. Det mest omfattende er Nordplus, som er Nordisk Ministerråds største uddannelsesprogram og støtter mobilitet, netværk og samarbejdsprojekter inden for hele uddannelsesområdet. Nordplus Higher Education støtter blandt andet udveksling mellem universiteter, fælles uddannelsesforløb, intensive kurser og akademiske netværk. Programmet fungerer gennem samarbejder mellem uddannelsesinstitutioner og bygger på frivillige partnerskaber mellem universiteter og andre uddannelsesaktører.

Herudover eksisterer der forskellige nordiske netværk såsom Nordlys, faglige mobilitetsnetværk og Erasmus-baserede samarbejder, der gør det muligt for studerende at tage dele af deres uddannelse i et andet nordisk land. Disse ordninger administreres i høj grad af de enkelte universiteter og fagmiljøer.

Samtidig peger erfaringer på, at mange studerende fortsat oplever praktiske barrierer. Det kan blandt andet dreje sig om manglende information om mulighederne, vanskeligheder med at finde relevante kurser, usikkerhed omkring meritoverførsel eller begrænset kendskab til eksisterende støtteordninger. De idéer, der er fremsat om mere fleksible nordiske studiemuligheder, peger derfor på et behov for at gøre systemet mere gennemskueligt og lettere tilgængeligt for de studerende.

Udvalget understreger samtidig, at en styrket nordisk indsats ikke må indebære central styring af universiteterne eller indgrib i universiteternes selvbestemmelse. Universiteters autonomi er en grundlæggende forudsætning for akademisk frihed og kvalitet i forskning og undervisning. Det bør derfor fortsat være op til de enkelte universiteter og uddannelsesinstitutioner selv at afgøre, hvornår og hvordan udvekslingsforløb kan etableres, hvilke kurser der tilbydes, og hvordan faglig merit vurderes.

Formålet med forslaget er derfor ikke at skabe en fælles obligatorisk struktur, men at gøre eksisterende muligheder mere synlige, tilgængelige og brugervenlige for studerende i hele Norden, samtidig med at institutionernes faglige og organisatoriske frihed respekteres.

Udvalgets synspunkter

Udvalget er på et møde den 24. februar 2026 blevet orienteret om Ungdommens Nordiske Råds resolution fra 2025 om "En samnordisk struktur för flexibla högskolestudier mellan högskolorna"¹ som tager udgangspunkt i ønsket om at gøre det lettere for studerende at tage enkelte kurser eller studiemoduler ved universiteter i andre nordiske lande – uden nødvendigvis at være tilknyttet et traditionelt udvekslingsophold.

Udvalget besluttede på mødet at udarbejde et udkast til et udvalgsforslag som bygger på Ungdommens Nordiske Råds resolution.

Udvalget understreger vigtigheden i at universiteternes selvbestemmelse respekteres og at en forhåndsgodkendelse mellem uddannelsesinstitutioner og uddannelsesaktører i Norden fortsat vil være en grundlæggende betingelse.

Samtidigt vil Udvalget dog opfordre Nordisk Ministerråd til at undersøge mulighederne for at forbedre de praktiske og administrative rammer for nordisk studenterudveksling, herunder adgang til information om kursusudbud, merit, ansøgningsprocedurer og finansieringsmuligheder.

¹ [2025 - En samnordisk struktur för flexibla högskolestudier mellan högskolorna | UNR](#)

Udvalget vil også opfordre Nordisk Ministerråd til styrke indsatsen for at øge udveksling af studerende mellem uddannelsesinstitutioner og uddannelsesaktører i Norden, blandt andet gennem øget information, vejledning og service til studerende.

Skagen, den 22. juni 2026

Guðmundur Ari Sigurjónsson (Sf)

Bente Estil (A)

Anna Vikström (S)

Marko Kilpi (saml)

Monica Molvær (H)

Noora Fagerström (saml)

Ulrica Liljeberg (C)

Sandra Sigurðardóttir (Vr)

Anne Grethe Hauan (FrP)

Björg Brynhildardóttir Egholm (T)